

LAKIALOITE 28/2007 vp

Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteessa ehdotetaan lakia vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987) muutettavaksi siten, että vai-

keavammaiselle henkilölle annetaan subjektiivinen oikeus henkilökohtaiseen avustajaan.

PERUSTELUT

Vaikeavammaiset tarvitsevat henkilökohtaista avustajaa selvitäkseen arkipäivän haasteista. Henkilökohtainen avustaja turvaa useimmissa tapauksissa parhaiten vaikeavammaisen ihmisen perusoikeudet asumisen ja muun osallistumisen, itsemääräämisoikeuden ja yhdenvertaisuuden vaatimusten mukaisesti. Nyt vallitseva tilanne on perustuslain vastainen. Professori Kaarlo Tuori on antamassaan lausunnossa todennut, että henkilökohtainen avustaja on osa sitä huolenpitoa, jota vaikeavammaiset henkilöt tarvitsevat perustuslain 19 §:n 1 momentin tarkoittaman ihmisarvoisen elämän mahdollistamiseksi ja välttämättömäksi huolenpidoksi. Perustuslain 19 §:n 1 momentin säännös asettaa Tuorin perusteluiden mukaan lainsäätäjän harkintavallalle rajat, joita lainsäädäntötyössä tulee noudattaa. Perusoikeusjärjestelmämme edellyttää, että henkilökohtainen avustaja on vaikeavammaiselle subjektiivinen oikeus.

Henkilökohtaisten avustajien saaminen subjektiiviseksi oikeudeksi vaikeavammaisille on yksi vammaisjärjestöjen keskeisiä tavoitteita. Avun puuttuminen aiheuttaa tilanteita, jotka ovat lähellä heitteillejättöä.

Uudistuksen kustannukset ovat noin 40 miljoonaa euroa. Tämä summa tulisi jakaa kunnille korvamerkittynä määrärahana käytettäväksi vaikeavammaisten henkilökohtainen avustaja -toimintaan siltä osin kuin vaikeavammaiselle myönnettävän henkilökohtaisen avustajan tuntimäärä ylittää 20 viikkotuntia. Näin panostus ohjautuu nimenomaisesti vaikeavammaisille henkilöille. Vastaava rahoitusjärjestelmä on käytössä Ruotsissa. Ehdotusta voi osin rahoittaa siirtämällä vaikeavammaisten päivätoimintaan suunnitellut rahat tähän tarkoitukseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 3 päivänä huhtikuuta 1987 annetun lain (380/1987) 9 §:n 2 momentti seuraavasti:

9§

Taloudelliset tukitoimet

_____

Vaikeavammaiselle henkilölle on korvattava hänen vammansa tai sairautensa edellyttämän tarpeen mukaisesti kokonaan kustannukset, jotka hänelle aiheutuvat henkilökohtaisen avustajan palkkaamisesta. Kunnan on korvattava vaikeavammaiselle henkilölle asunnon muutostöis-

tä sekä asuntoon kuuluvien välineiden ja laitteiden hankkimisesta hänelle aiheutuvat kohtuulliset kustannukset, jos hän vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee näitä toimenpiteitä suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista eikä hän ole jatkuvan laitoshuollon tarpeessa.

_____

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Helsingissä 9 päivänä toukokuuta 2007

Bjarne Kallis /kd
Tarja Tallqvist /kd
Leena Rauhala /kd
Kari Kärkkäinen /kd

Sari Palm /kd
Toimi Kankaanniemi /kd
Päivi Räsänen /kd